

Šešias

Atskiraaina 15 Centų

Išleista kas savaitę

Metams užsisakyti
 2 litai

Mr. 22 (161)

1938 m. gegužės mėn. 29 d.

4 metai

Išmintingųjų namas.

Pasitatykite jau klausimą, ar mes, kurie vadinamės krikščionimis, esame tikri Jėzaus pasekėjai? Vietoje, kad būti tikrais Jėzaus mokiniiais, mes visiškai pateicijam i krikščionybę, kuri labai toli nutolo nuo Kristaus mokslo, nuo tikro tikėjimo pagrindų, nuo to, ką Kristus mus mokino savo kalno pamokslė. Mes esame krikščionys tik tiek, kad savo lūpomis skaitome tikėjimo išpažinimą, gerbiame dogmas, priklausime prie vienos ar kitos bažnyčios ir atliekame pareigas, pagal nustatytas formas. Bet wisa tai labai širiai nuo to, ko Jėzus reikalavo savo Kalno pamokslė. Ar mes gyvename Jo gyvenimą, ar mes einame Jo nutiestu keliu? Dabar, koki gi yra žmonių pažiūra i Kalno pamokslą ir jo pagrindines mintis? Čia kalbama apie dangaus paukštėlius, laukų gėles, kurios gyvena be jokio rūpesčio, čia sakoma: jei tau juduoda per wieną weidą, atgreiž antrą, mylėk savo priešą, gera jom darai ir, kietwienas, kuris klausio mano žodžio, yra lygus išmintingam žmogui, kuris stato namus ant savo uolos.

Apie tai daugelis žmonių sako kad tai yra tik idealas, kad tai yra tik įsąjonės ir praktiškam gyvenime įgyvendinti negalima, nes tai sugriautų wisą mūsų gyvenimą. Šie žmonės, kurie taip kalba, ima Jėzaus žodžius rai- diškai. Mes gi turime žiūrėti i dvasią ir i turinį. Daugelis išmėtinėja sakydami: Jėzus mokina: „Neteisjite, kad jūs nebūtumėte teisjami“, bet Mato 23, Jėzus sako: „Bėda jums, rašto žinowai, parizėjai ir hipokritai“. Iš čia daro išwadą, kad pats mokytajas teisia ir neišpildo savo mokslo. Toliau užmėtinėjama, kad Jėzus liepė niekuo nesi- rūpinti, nes dangaus Tėvas wiskuo rūpina; bet tai Šis pats buvo ant štenksčio savo tragedijos. Šis meldė savo Tėwą: „Mano siela nerami ir skausmų taurė te aplentia. Jei juduoda i wieną weidą, atgreiž jam antrą. Bet kai Romos kareiviai Ši mušė, Šis tyliai kentė, bet antro weido neatšuko. Taip išmėtinėja ir išwadžioja norėdami griauti Kristaus mokslą tai kurie žmonės. Niekomet gy- wenime nė wienas mokytajas savo žodžių neima rai- diškai. Rytų baityje, kur Jėzus gimė, yra paprotys, jei atsilanko sweczias, tai namų šeimininkas kreipiasi i jį, tardamas: „Šis namas yra jūšų. Jei jūš norite, galite jį uždegt. Mano waitai yra jūšų ir galiu autoti juos jūšų malonumui.“ Nors tas šeimininkas kalba rimtai, bet jo žodžių negalima imti rai- diškai. Todėl ir Jėzaus mokslą reikia imti rimtai, ne raides, bet dvasią. O daugelis žmo- nių, nenorėdami tarnauti Jo dvasiai, ima jį tik rai- diškai. Pavyzdžiui: Jėzus sako: Turtingam žmogui yra daug sun- kliau įeiti i dangaus karalystę, negu kupranugarui išlikti per adatos skylutę. Jei imti šiuos žodžius rai- diškai, tai kas išeis? Žinome, kad kupranugaris niekados negali iš- likti per adatos skylutę. Jo pasakymą: „Išmintingas žmo-

Mato 7, 24. Kiekvienas todėl, kuris klausio tuos žodžius mano ir daro juos, prilygsta išmintingam wjrui, kuris pabudawojo namus ant savo uolos.

gus yra tas, kuris stato savo namą ant uolos“. Mes ga- lime wisai kitaip suprasti. Imkime Jo bažnyčią šiandien. Ar ji tikrai pastatyta ant nesugriauamos uolos? Ar jos nariai išmintingi?

Bažnyčioje įwėsta daugybė apeigų, formų, ko Jėzus wisai nemokino ir ko wisai Jo laikais nebuwo. Jo laikais nebuwo nei jokių apeigų, nei ritualų, nei dogmų, nei wie- nuolių, nei popiežiaus, nei kunigų luomo, buwo tik nuo- žirdi malda, giesmės ir padėla Aukščiausiam. Sawo mokslą trumpai, aiškiai Šis išdėstė kalno pamokslė. Pagal kalno pamokslą kiekvienas mes turėtume būti šaistybės ir tyrumo waitas. Blogo ir pikto neapkęsti, būti linkšmais ir mylėti kitus žmones ir jų įsitikinimus, nors jie mus ir štriauštų. Santykiuojant su kitais žmonėmis, turi ne tik reikštis, bet ir wiekpatanti gera walia. Ši walia negali būti lygi Rasėdų egslutės papuošalams, bet ji gwyai turi reikštis iš apmėns wioaus ir iš širdies. O Diewui wiską reikia patikti, prieš Ši wiską sąjiningai atlikti, nes tik tada mūsų maldos nebus „lyg meldimas ant gatwų kam- py, kad žmonės mus matytų“, kad nemanztume, kad už di- delį kalbėjimą mes būšime išgiršti ir mums bus atlyginta. Meldžiantis reikia susikaupti giliai, tikrai pažwelgti i savo widų ir čia reikia ieškoti Jo walisos, Jo dwasios, kuri reikšiai čia ant žemės. Tai toks yra Jėzaus štelbimas. Mes žmonės, nors krikščionys, bet perdaug toli atsitoli- nome nuo wiso to. Pažwelgtime i pasaulį, kurį waldo ir twarko krikščionys žmonės, čia nerafime nieko, kas ati- tikty Kristaus mokslui. Šie žmonės tik wardą krikščio- nybės nešioja ir juo naudojasi. Jėzaus tikėjimas, kai Šis štelbė savo lūpomis, buwo grynas ir šaistus. Ši galima palnginti gražiam upelio wardeniui, kuris teka pro žmo- nių apgywentas wietas. Ant jo krantų žmonės statosi na- mus, fabrikus, miestus ir šie žmonės meta i jį upelį wiskus nešwarumus, o kartais net jo wagą pasuka kita linkme. Tas pats yra ir su tikėjimu. Mūsų tikėjimo Mokytajas jį apskė mums gražų, tyrą, bet žmonės jį suteršė, ir kai- kurie jo srowę pasukė kita kryptimi ir net įfintė i fabri- ką, kad tik sau iš to pelno turėtų.

Pranciškus iš Asyžo buwo kilnios sielos žmogus. Sa- wo apraštumu jis wėl norėjo uždegti žmonių širdis, kad liepsnotų tikras Jėzaus mokslas ir tikėjimas. Jo wardu įsišteigė Pranciškony ordenas. Bet jei šiandien Pranciš- kus iš naujo ateity i šią žemę ir pažiūrėtų i savo pase- kėjus, tikrai jis pasakytų: Aš jų nepažįstu ir prie šių žmonių aš negaliu priklaustyti. Kažin, ar ne taip pat kal- bėtų ir Kristus. Juk ir Kristus mokslą apdengė iwairi filosofija, iwairūs mokslai, iškilmingi pastatai, daug pa- gonikų priemaikų, nes Jo dangišką ir diwiską mokslą žmonės pritaikė sau, pasidarė iš jo organizacijos ir net

per jį siekė galybės, kad valdyti pasaulį, ne pagal Jo dvasią, bet pagal tai, kas tinka šios žemės žmogui ir jo blogai prigimčiai.

Tiesa, protestantizmo banga norėjo jį nuvalyti, norėjo atgaiwinti, norėjo vėl gražinti į pirmąjį tikėjimo tikrumą ir grynumą. Pirmųjų reformatorių mintys: Huso, Wiclifo, Luterio, Cwinglio, Kalvino, Sawanorolos ir wisų kitų, kurie kovojo dėl tikėjimo ir sąžinės laisvės, pasiekė daug, bet, reikia pripažinti, kad šiandien ir pas ewangelistus nepilnumoje viešpatuoja Kristaus dvasia. Ir čia atsirado dogmų ir įvairių sektų, kurios wiena prieš kitą kovoja. Daugelis wisai išsižadėjo tikėjimo. Žonas Rusfin rašo: „Chypiantis idijotas pamokslininkauja šepnyiolikai pasenusių bobuczių ir trims paliegiams, kad tik jie wieni yra tikri Diewo waikai wisame Turino mieste. Wisi kiti miesto žmonės ir pasaulio gyventojai, kurie nepriskauso prie šios sektos, yra prafeikti ir niekuomet neregės dangaus karalystės“. Jei Jėzus ateitų į šią žemę ir vėl taip skelbtų savo mokslą, kaip skelbė aną kartą, tikrai Jis susilauktų didelio pasipriešinimo, bet ši kartą ne iš to kito, tik iš tų pačių krikščionių, iš savo pasekėjų.

Šiandien pasaulis ir žmonės nieko negali rasti išmintingėnio, kaip eiti atgal, surasti gyvą Jėzų, atnau-

jinti Jo mokslą ir sekti Jo gyvenimo keliu. Bet Jis yra didžiausias krikščionybės turtas ir jos gywoji dvasia. Krikščionybės istorija praeityje wietomis labai bloga ir tamši. Ir šių dienų krikščionys istoriją ateizčiai rašo nė kiek negražesnę. Praeities istorijoje, kaip reformacijos laikotarpi, galime wertinti kitaip. Jis gražino žmonijai wiltį ir paguodą. Reformatoriai vėl buvo radę Jėzų. Todėl ir šiandien ieškome Jo iš naujo tokio, toks Jis yra savo dvasia. Ir mes, pawieniai krikščionys, geriname šame ir savo gyvenimą. Labai dažnai per šešias darbo dienas mes mažiau nusidedame, negu poilsio dieną, wietoje to, kad turėtume čia surasti Jėzų ir Jo grožybę. Nežiūrint wisto, Jis wistiek su wisu savo kūnu ir su wisa savo galybe stovi šiandien prieš wisą pasaulį. Stovi prieš wisas tautas, prieš wisas rases, prieš wisas tikybas. Bet žmonės tik pawieniai savo rūpesčiuose, nuliūdimo walandose ieško Jo ir kreipiasi pas Jį. Nebūtime krikščionys, kurie nešiojame tik tą wardą, bet ieškome Jo ir būtime tokie, kaip Jis buvo. Mūsų krūtinėje teplafa Jo širdis, Jo meilė ir tas teweda mus Jo pramintu keliu. Gyvenkime pagal Jo žodį wisi, tai turėsime išmintingą bažnyčią, kuri pastatyta ant uolos. Gyvenkime pagal Jo žodį, tai pastatysime ir sau amžinam gyvenimui niekuomet nesugriaujamą namą taip pat ant uolos. Amen.

Tik iš Dievo viskas.

Pajūry pražydo gėlelės,
Miške pražydėjo žibutės.
Lenkiuos aš prie jų žiedelių
Ir klausiu, kas lemia jų būtį?

Žibuoklė linksmi pasistiepus,
Melsvučiais žiedeliais man šlama:
— Mums Dievas žydėti paliepia,
Mums Dievas gyvenimą lemia! —

Ir visos pajūrio gėlelės
Su džiaugsmu tą patį kartoja:
— Mus Dievas išrėdo žiedeliais,
Mes nieko negalim be Jojo! —

Pajūry pražydo gėlelės
Miške pražydėjo žibutės:
Jas Dievas išrėdė žiedeliais,
Ir Dievas joms nulėmė būtį.

Nazarete.

(Pabaiga.)

Taip praėjo visas popietis. Saulė nusileido žemiau, ir nušvietė pro, romėnų ereliu papuoštus, vartus visą siaurą gatvę ir viską, kas pasitaikė, nudažė skaisčiai raudona spalva. Bet visų gražiausiai blizgėjo klaneliai vandens, kurie atsirado po lietaus tarp gatvės akmenų. Jėzui atėjo mintis: nudažyti savo paukščiukus tomis gražiomis spalvomis, kurios matėsi balutėse. Ir tikrai jis savo rankutėmis pagavo saulės šviesą iš balutės, kaip dailininkas gražiausius dažus iš dubenio, ir tepė ją savo paukščiukus. Šie tuojau ėmė blizgėti kaip deimantiniai.

Judas pakėlė akis pažiūrėti, ką daro Jėzus? Bet, kai jis pamatė, kad Jėzus savuosius saulės šviesą nudažė, sušuko iš nustebimo. Jis taip pat ikišo ranką į balutę ir mėgino sužvejoti saulės šviesos, bet jam nesisekė: nors jis ir visai judino ranką, šviesa visvien išslysdavo pro pirštus. Jėzus, matydamas tuščias jo pastangas, meiliai pasakė:

— Lukterėk, Judai, aš ir tavo gegutes nudažysiu.

— Ne, neliesk jų, — sušuko šis rūščiai, — jos ir taip gana geros.

Judas atsistojo, buvo itūžęs: jo kakta buvo raukšlių išvagota, o lūpos tvirtai sučiauptos. Pasižiūrėjęs į savo paukščiukus, juos sutrypė vieną paskui kito. Pabaigęs naikinti savuosius, nuėjo prie Jėzaus ir žiūrėjo, kaip tas glostė savuosius, kurie žėrėjo lyg kokios brangenybės. Taip žiūrėjo jis valandėlę, pagaliau pakėlė koją ir sutrypė vieną jo

paukščiuką. Kada jis pamatė, kad gražus paukščiukas pavirto vėl į paprastą molį, jį apėmė pašėlęs noras visus sutrypti, ir taip uždėjo savo leteną ant kito.

— Judai, ką tu darai? Ar tu nežinai, kad jie gyvi ir gali čiulbėti, — sušuko Jėzus nusigandes.

Bet Judas tik juokėsi ir rengėsi visus sutrypti. Jėzus apsižvalgė, ar negalėtų jam kas padėti, nes Judas buvo už jį daug didesnis. Tiesa, jo motina buvo netoli, bet, kol ji ateis, Judas vis vien sutryps visus. Jam net ašaros pasirodė akyse: taip buvo gaila tų vargšų molinių paukščiukų. Kai Judas juos trypė vieną po kito, nežinodamas ką daryti, suplojo Jėzus rankutėmis ir sušuko:

„Skriskit, skriskit!“

Tada pradėjo judinti savo sparnelius likusieji trys paukščiukai ir, bailiai plasnodami, pasikėlė ant stogo ir pasislėpė. Judas, tai pamatęs, baisiausiai nusigando, pradėjo verksti, puolė Jėzui po kojų ir ėmė prašyti, kad Jėzus jį taip pat, kaip paukštyčius, sutryptų.

Bet Marija, visa laika sekusi vaikų žaidimą, dabar pribėgo, pakėlė Judą, pasisodino ant kelių ir ėmė jį glamonėti. „Vargšė vaikeli“, sakė ji, „tu išmėginai tai, ko nė vienas kitas sutvėrimas nemėgino, Nedaryk daugiau to, jeigu nenori būti nelaimingiausių žmogum pasauly. Kas iš mūsų gali su juo prasidėti, kuris su saulės šviesa dažo ir kuris negyvam moliui ikvėpia gyvybę.“

Nuo tada pradėjo Judas mylėti Jėzų, garbinti jį, bet ir lygiai neapkeisti.

Pagal Selmą Lagerlōf parašė D. P. Pagėgiai.

Kriščionybė Azijoje.

(Tęsinys.)

Sirijoje darė įtakos iš Konstantinopolio pastlybės mokslas apie Kristų, kad jis tebuvo tikrai žmogus, bet papildytas neasmenine dieviška jėga ir tokiu būdu tapęs judėvintu, pasiekęs dieviškumo laipsnio. Šio mokslo apie Kristų šalininkai buvo vadinami „dinamistiniais monarchistais“. Sulg jų, dieviška jėga — „dynamis“ grai-
tiškai, nebuvo patys Dievas Kristuje, todėl jis ir negalėjo būti dieviška asmenybė, nes Dievas yra tikrai vienas ir patys vienas viską valdo, kaip „monarchas“. Ši-
tą mokslą apie Kristų pradėjo skelbti ir Antiochijos vysku-
pas, Paulius iš Samosato, apie 260 metus. Tas mokslas
buvo pasmerktas bent trijuose iš eilės synoduose Antiochi-
joje, kurie įvyko 264 — 269 metų laikotarpyje.

Pasmerkus „Dinamistinių monarchistų“ sektos mokslą, jis neišnyko, bet iš Sirijos plėtėsi aplink toliau ir persi-
metė į visą Mažąją Aziją ir į Egiptą. Egipte, Aleksan-
drijoje, vystėsi toliau po vardu Arionizmo, ir taip griovė
vienybę tarp kriščionių. Sektos rytų kriščionybei tapo
tikra nelaime ir ją taip susilpnino, kad ji, kilus Mohameto
tikybai, turėjo užleisti savo vietą tose šalys. Antiochija
buvo kriščionybės lopšys, iš kur į visus pagoniškus
kraštus sklido evangelijos žviesla apaštalo Pomilo lai-
kais. Vėliau ji tapo lopšiu klaidingo apie Kristų mokslo,
iš kur sklido kriščionišktai tikėjimą griaujančios jėgos.

Mohameto mokslo šalininkai išnaikino visoje priekai-
nėje Azijoje kriščionybę trumpu laiku. Mohametui mi-
rus 632 m., jis paliko gerai organizuotą didelę savo „ti-
fincijų“ kariuomenę, kuri traukė į „kwentąją karą“ prieš
visus „netikėjus“, kriščionius, žydus ir pagonius. Tą
„kwentoją“ kariuomenę nufariavo visą Arabiją, Pale-
stiną ir jau 637 m. jos rankose buvo visa Sirija, su Da-
masku ir Antiochija. Ji sunaikino kriščionybę Sirijoje
labai trumpu laiku. Vieton Kristaus, pradėta garbinti
Mohametas, ir vieton kriziaus, sušwito ant kairių,
paverstų mošejomis, Islamo ženklas — pusmėnulis. Kuri
laiką dar laikėsi Sirijoje senosios kriščionybės likučiai,
po vardu „mechitų“ ir „jakubitų“, aptarnaujami wienuo-
lių ir glaudėsi rateliais apie iškirusius wienuolius. Su
wienuoliniais, sutirpo ir tie kriščionių likučiai laikui
bėgant. Dabar Sirijoje kriščionybės kaip ir nebėra. Mi-
sijoms sunku ten veikti, nes jų veikimas lyginamas su
propaganda ir draudžiamas. Šį naujo išgaletį kriščio-
nybei mohametonikose šalys yra labai sunku.

(Bus daugiau.)

Bazelio teologijos fakultetas — vienas žymiausių šių laikų.

(Pabaiga.)

Barth'as kviečiamas kas metai į užsienius skaityti
paskaitų. Šiuo metu jis yra išvykęs į Edinburgą —
Angliją. Oksfordo universitetas kita proga jam suteikė
garbės daktaro titulą, o jis jau visą eilę garbės daktaro
titulų iki tol turėjo, taip jau dvi garbės profesūras.

Prof. Barth'as, būdamas fakulteto dekanas, stengiasi
fakulteto mokslu lygi dar labiau pakelti. Numatoma
kviesti N. Testamento ir pirmųjų amžių kriščionybės
istorijos katedrai prof. baroną v. Campenhausen, kuris yra
tų šalių vienas geriausių žinomy.

N. Testamentą skaitė jau iki šiol du profesorai: A. L.
Schmidt ir Dieckenhau. A. L. Schmidt irgi žymus N. Te-
stamento formos problemos žinovas.

Labai žinomas yra prof. Roederle, kuris visą eilę žy-
mių veikalų teologinėmis problemomis parašęs yra. Jo
tai kurie veikalai dėl turinio svarbumo yra išversti į
prancūzų ir anglų kalbas.

Seną Testamentą skaito trys profesorai. Minėtini yra
prof. Eichrodt ir Wischer, kurie stengiasi Sen. Testamentą
kristologinėje žviesloje aiškinti. Ypatingai Wischerio pa-
skaitos skaitlingai lankomos.

Svarbiausios teologijos disciplinos, kaip tai N. Testa-
mentas, Sen. Testamentas ir dogmatika, yra taip sutwar-
kytos, kad jose be reformatų profesorų ir bent vienas
liuterionis profesorius skaito.

Darbo įslugos fakultete labai geros. Fakultetas turi
dideles seminaro patalpas ir turtingą biblioteką, kur visa
svarbesnioji teologijos literatūra surinkta. O universi-
teto biblioteka savo didingu pastatu, skaitingos šalėmis ir
savo dideliu įvairių knygų skaičiumi gali tiesiog di-
džiutis.

Teologijos fakultetas yra labai senuoje rūmuose ant
paties Reino upės kranto. Bet kitais metais pereis fakul-
tetas į naujai pastatytus universiteto rūmus, kurie šiuo
metu moderniškiausiai įrengiami.

Suglaudžiant reikia pasakyti, jog Bazelio teologijos
fakultetas savo moksliniu lygiu, savo įrengimu ir san-
tvaria yra vienas žymiausių šių laikų fakultetų. —

Wofieczių išleista knyga pavadinta: „Zu bestellen durch Pfarrerbruderschaft Erlangen, Neustadter Kirchliches Mürnberg“ rašo:

(Tęsinys.)

6. Ko nori wofiekti kriščionys?

Wofiekti kriščionys nežino kas bažnyčia yra. Jie
nežino skirtumo tarp Dievo ir pasaulio tautos. Todėl jie
nori bažnyčiai patarnauti kaip tas lošys, kuris, norė-
dams savo poną nuo musės gelbėti, swiedė į jį atmenį.
Wofiekti kriščionys turi tikslą bažnyčiai padėti. Jie nori
ją sustiprinti, įjungdami pasaulio karalystėn. Bažnyčia
turi prie pasaulio waldžios prisitaikinti, tik tada ji bus
galinga. Daugelis kriščionių nejaucžia, kad jie tuo baž-
nyčią Babilono nelaiswėn weda. Nes bažnyčia įjungta
pasaulio waldžion nėra Dievo karalystė, bet dalis pasau-
lio ir jau nepriklauso Kristui, bet žmonėm. Kas iš baž-
nyčios pasaulio organizaciją daro, tas suardo bažnyčią.

7. Koks buvo 1933 m. rinkimų tikslas?

Bažnyčia turėjo Babilono nelaiswėn wedama būti.
Todėl ir testai bažnytinės kowos nuo 1933 m. ligi šiol.
Pradžią hitom kowom padarė wofiekti kriščionys. Tą ko-
wą galima padalyti į tris puolimo bangas. Tokiu būdu
jie norėjo be jokių sunkumų bažnyčią babilono nelaiswėn
nuvesti.

Kai po rinkimų sinodas susirinko įvyko tokie nesu-
pratimai, kad į pirmą puolimo bangą buvo galima žiū-
rėti kaip į nemylusią.

8. Kodėl reicho wistupas Miuleris pasidarė nepatencijamas?

Tuo po to sekė antra puolimo banga. Wistupas
Miuleris liepė sinodui išsikirstyti ir norėjo viską dikta-
toriškai būdu sutwarkyti. Šis sukūrė įstatymų piramidę,
kuri deka stowėjo ant galvos ir meniškas pastatas turėjo
griūti.

9. Kodėl teisės waldytojas (Rechtsverwalter) Dr. Jägeris į Miuncheną teliamo?

Tuo ir antras puolimas nepastiekė tikslo. Žeigu dar bu-
vo galima ką nors padaryti, tai tik brutale jėga. Dr. Jä-
geris waziawo į pietus. Teisėtą bažnyčios wryiausybę
atstatė ir mąstė, kad bažnyčia tuo pasels naują wado-
wybę. Tris sawaites truko toks waldymas. Po trijų sa-
waicijų klasta paaiškėjo. Dr. Jägeris nuwertė. Ir tuo
būdu nepajėgė wofiecziai bažnyčią babilono nelaiswėn
nuvesti, reikėjo ieškoti kitų kelių savo tikslui pasiekti.

10. Koki užavinį turėjo „Reichskirchenauschuss“?

Trys puolimai woliškų krikščionių nepaėjo be pasėmių. Daug kas wirtu griuwėšiais. Bažnyčia buvo pakenki i aplėistą kowos lauką. Wiškas reikalawo twarkos ir ramybės.

Walstybės bažnyčios ministerija buvo įkurta. Ji norėjo bažnyčios ramybę ligi 1937 m. atstatyti per „Reichskirchenauschussą“, duodama jam neribotos waldžios.

(Bus daugiau.)

Martynas Niemölleris.

Wienas anglas Hector Cranb, laikraštėje „Sundai Nezee“, rašo apie esančius tris pawojus Wokietijos nacių režimui. Kiekvienas jų galis būti mirtinu smūgiu dabartinėms Wokietijos waldowams. Wienas iš tų trijų pawojų esąs Martynas Niemölleris, žmogus malonaus būdo ir lėto žvilgsnio. Kato metu jis buvo wokiečių powandeninio laiwo kapitonas. Tada jis kowojo už Wokietiją, dabar gi, dalykams pasikeitus, jis kaip tikras ewangelikų kunigas, kowoja už Wokietijos Sielą. Sis kowojo Berlyno Moabit kalėjimo teisme, dabar kowoja nacių koncentracijos stovyklose.

Niemölleris kaltinamas išdawiškumu, kurį jis parodė prieš dabartinę nacių twarką. Hitleris pabūgo, kad buwųj powandeninio laiwo kapitoną ir dabar tikrą kunigą, emė sekti tūkštancziai žmonių.

Todėl jie areštawo Niemöllerį ir per aštuonis mėnesius jį laikė kalėjime be jokio tardymo, tikėdamies, kad kalėjimas palauš Niemöllerio dwasią.

Bet jie klydo.

Niemölleris buvo teiriamas prie uždarų durų. Žmonės net prie teismo rūmų nebuwo prileidžiami. Kiekvieną dieną minios žmonių sekė jo wedimą i teismą. Kiekvieno wokiečių weidas buvo jam atwiras. Juose jis matė raminimą ir pagarbą jam.

Ar žmogus, kuris kato metu buvo didešniuose pawojuos, išsigąs nacių grūmojimo?

Žmogus, kuris kato metu pats šaudė ir buvo daug priešų bombarduojamas, nenusimindawo tada.

Kartą Airijos wandenyne jis pamatė Britų garlaimį „Winona“. Netikėdamas iš „Winonos“ jokio pawojaus, jis nenorėjo jo skandinti. Todėl priwertė „Winonos“ igulą sulipti i gelbėjimosi luotelius, o pats priplaukė arcziau garlaimio, kad apžiūrėjus jo wežamą tūrį.

Wos tik Niemöllerio laiwas pradėjo kilti iš wandens ties „Winona“, staiga garlaimis iš paslėptų patrankų paleido i powandeninį laiwo ugnį.

— Žemyn, — sufomandawo Niemölleris, bet jau buvo perwėlu: i sudaužytą laiwo bokštą emė sunktis wanduo. Užgeso elektra ir powandeninis laiwas priešakiu nėrė i jūrų dugną.

Tik po keletos ilgų walandų laiwas buvo šiaip taip sutaisytas, ir grįžo i uostą.

Tris metus Niemölleris iškowojo powandeniniuose laiwoose, paskutinė minute wos teišsigelbėdamas iš mirties.

Joki žmogus, kuris būtų perleides tiek pawojų, neišgąsdintų grašinimui ar kalėjimo kameros. O ypatingai, kaip dabar, dėl šwentų ištikinimų — dėl Diewo.

Kuomet karas pasibaigė, Niemölleris parodė kitą sawo pranašumą. Toje dienoje Wokietija buvo išsilakstiusi. Niemöllerio tėwynė buvo reikalinga dwasinio atgimimo, todėl jis, metęs laiwyną, perėjo i religinį gyvenimą, parodė tą sawo nepalaužiamą energiją, gal net dar didešnę, kaip kad yra rodes powandeniniame laiwe.

Jis twirtos asmenybės ir twirtai tikis. Sawo misija Ewangelijos darbe ir sawo būdo šwelnumu, jis laimėjo wokiečių populiaramą.

Ir todėl naciai jį teisia, norėdami palaužti jo dwasią.

Bet ne jiems išgąsdinti Niemöllerį!

Žinios.

Czechoslovakija.

— Czechoslovakijoje 1920 metais įsitūrė laiswa nuo Romos czechoslovakiska tautinė bažnyčia. Dabar ta bažnyčia iš mažo prado išaugo ir išsiplėtė po wią kraštą. Ji turi 272 parapijas. Kiekvienoje parapijoje yra wienas ir didešnė du ir daugiau kunigų. Wišos parapijos sudaro keturias diacezes. Kiekwiena diacezė turi sawo wųstupą, kuris prižiūri kunigų ir parapijų tarnybų weikimą ir darbą. Wųstupą renka parapijų tarnybų atstowai ir kunigai iš senesnių ir labiaus pasijymėjusių kunigų tarpo wišam amžiui. Wišos bažnyčios wyriausybė sudaro wyriausią parapijų atstowų įrinkta bažnytinė tarnba su wyriausioju wųstupu, gwenancziu Pragoje. Wyriausias wųstupas turi patriarcho titulą ir yra wišos bažnyčios wyriausias wadas ir prižiūrėtojas. Wiša bažnyčia šiuo laiku turi 303 kunigus, 327 tikybos mokytojus mokyklose. Kunigai išmokinami Pragos uniwersiteto Šuso fakultete. Bažnyčių ir maldų namų ta bažnyčia turi pasistaczių 134. Sawo reikalams bažnyčia išleidžia 29 bažnyntinius laikraščius czechų ir slowakų kalbomis. Narių ši tautinė czechoslovakų bažnyčia turi apie 800 tūkštanczių.

Australija.

— Griežto krikščionumo (Entschiedenes Christentum) jaunuomenės pasaulinis kongresas šiais metais įvyksta Australijoje, Melbourne, rugpiūčio mėn. 2—8 dienomis. Laukiama atwųstant i kongresą apie 5000 jaunimo organizacijų atstowų iš 45 pasaulio šalių.

Lenkija.

— Bažnyčių Draugingumo pasaulinės Sąjungos generaliniam sekretoriui, prof. D. Siegmund-Schultzei tarpininkaujant, pasiekta tarpe Aukštojos Silezijos ewangelikų lenkų ir wokiečių susitarimo: 1) Ewangeliskos Bažnyčios Silezijoje wųstupu bus lenkas, jo padėjėjas bus wokietis; 2) Waršawos uniwersitete ewangelikų teologijos fakultete šale lenkų kalba paskaitų bus paskaitos kai kurių dalykų ir wokiečių kalba; 3) bus įsteigta wiena pamoklininkų seminarija, kurios wėdėju bus wokietis. Tai ilgai užsitęsio ewangelikų lenkų bei wokiečių konflikto likwidavimo pradžia. Dieka dar susitarti dėl synodo ir konsistorijos sudėties.

Ispanija.

— Romos katalikų bažnyčios galwa — popiežius kanonizawo, tai yra pakėlė i šwentuosius wieną ispaną, Salwator da Horthą. Generolas Franko, Ispanijos katalikų wadas, pasiuntė popiežiui padėkos raštą, kuriuo dėkoja, kad popiežius taip rūpinasi Ispanijos katalikais ir jiems jau prie turimų šwentųjų pridėjo dar wieną. Ši tas popiežiaus palantumas Ispanijos katalikams suteiktas padėkinimo.

Amerika.

— Amerikos ewang. liuterionių bažnyčių susiwienijimas padarė istorinę ewangeliskos bažnyčios filmą. Filmoje bus rodoma žymesnieji įvyktai ir weikėjai nuo Martyno Liuterio iki mūsų laiko.

Palestina.

— Ant kalno Karmel anglių mokslininkas Arturas Keit, darydamas mokslinius tyrinėjimus kasimus, surado priešledinės gadinės žmogaus griaučius. Jo manymu, griaučiai esą apie 100 000 metų senumo ir priklauso rasei giminingai Kaukazo baltajai žmonių rasei. Šis radinys rodo, kad Palestina buvo senai žmonių apgywenta.

Užsakymus priima redakcija, kiekvieną pašto įstaigą ir laikraštininką. Užsakant redakcijai laikraščio kainą: metams 2 litai, 1/2 m. 1 litas ir ketvirtajam m. 50 centų. Užsakant pašto įstaigoje, kaina 2 litai 30 ct., pusė m. 1 lit. 30 ct. ir ketvirtajam m. 50 ct. Pildžia Lietuvių Ewangelikų Susiwienijimo Bažnyntinis komitetas. Redaguoja R. u. B. D a g s. — Spaudė: „Lituanica“, Klaipėda, Balangos gatvė 23-24. — Rankraščius ir užsakymus prašome siųsti šiuo adresu: Klaipėda „Lituanica“, Dagiai.